Verslag bijzondere raadsvergadering Donderdag 13-04-2023

Aanwezig

Voorzitter	Burgmeester de heer M.C. Uitdehaag
Raadsleden	Mevrouw M.E. van der Werf, de heer C. Hoogerheide, de heer F. Oosterhof (Texels Belang), mevrouw A.P. Visser-Veltkamp, de heer E. Hercules, de heer N. Lely (PvdA), mevrouw J. Dros, de heer H.F.J.M. Soyer (GroenLinks), de heer N.C.B. Ran, de heer A. Huisman (VVD), de heer N. Rutten (CDA), mevrouw A.A.M. van de Wetering (D66), de heer E.P. Kooiman (Hart voor Texel), mevrouw V.C. Koot (Groen Zwart)
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden
College	Wethouders de heer C.J. Hooijschuur, de heer R. van de Belt, de heer H. Kieft
Gasten	Commissaris van de Koning Noord-Holland, de heer A. van Dijk, Hoofd van de sector Kabinet van de Provincie Noord-Holland, de heer A. Dalenoort

Afwezig met kennisgeving

Raadslid F. Zegel (GroenLinks)

1. Opening van deze bijzondere raadsvergadering om 18.00 uur

De VOORZITTER opent de vergadering en heet allen welkom, ook de kijkers en luisteraars thuis. Speciaal welkom voor de Commissaris van de Koning voor Noord-Holland, de heer Van Dijk, en zijn Kabinetchef de heer Dalenoort. Beiden hebben een grote rol in de zoektocht naar een nieuwe burgemeester voor Texel.
Bericht van verhindering is ontvangen van raadslid Zegel.

Commissaris VAN DIJK vindt het fijn om (weer) op het eiland te zijn. Zijn bezoek vandaag is gecombineerd met de doorloop voor de komst van het koninklijk paar op 9 mei aanstaande. De Commissaris denkt dat - samen met de ambtelijke ondersteuning - hele mooie elementen zijn gekozen, om van het koninklijk bezoek een succes te maken.

2. Vaststelling volgorde stemming

Er zal geen hoofdelijke stemming nodig zijn.

3. Vaststelling agenda

Ongewijzigd vastgesteld.

4. Profielschets nieuwe burgemeester van Texel en: Vertrouwenscommissie 2023 (vaststelling verordening en benoeming leden)

Commissaris VAN DIJK begint met enkele inleidende beschouwingen over het proces en de profielschets voor een nieuwe burgemeester. De aanleiding moge helder zijn: de heer Uitdehaag wordt burgemeester van een andere gemeente, namelijk Venray.
Met de profielschets als basis start de zoektocht naar de beste burgemeester voor Texel. Na vaststelling vindt publicatie van de vacature in de Staatscourant plaats, gedurende 3 weken. Vervolgens gaat de CvdK aan de slag met de sollicitaties. Hij wijst nadrukkelijk op het grote belang van geheimhouding, vooral voor de kandidaten. Op schending staat zelfs gevangenisstraf. Het is ook niet de bedoeling zelfstandig informatie te gaan inwinnen. Het gehele proces neemt wel wat tijd: achtergronden screenen, contra-informatie bij collega-CvdK's opvragen, en 'credentials' vergaren. Ook nodigt de CvdK kandidaten die hij nog niet kent uit voor een persoonlijk gesprek. Hij gaat ervan uit dat er heel veel sollicitanten zullen zijn. Met de vertrouwenscommissie wordt gedeeld welke kandidaten gesolliciteerd hebben, en welke daarvan tot de selectie voor de gespreksronde met de vertrouwens-commissie behoren. Uiteindelijk moet de raad –in

beslotenheid- 2 kandidaten voordragen, met rangorde. Het gehele proces zal zo'n 8 of 9 maanden in beslag nemen, want ook bij Binnenlandse Zaken moet tijd worden ingekocht en natuurlijk bij het eigen Kabinet van de CvdK, waar meerdere procedures tegelijkertijd lopen. Behalve vandaag zijn verder *alle* vergaderingen besloten, benadrukt de heer Van Dijk. Tot slot van de inleiding constateert hij dat Texel geen ambtswoning beschikbaar heeft voor de nieuwe burgemeester.

De VOORZITTER vat samen: het was goed aan te geven wat er allemaal bij zo'n benoeming komt kijken. Hij vult nog aan dat genoemde geheimhouding *voor het leven* geldt.
Over het proces tot nu toe krijgen raadsleden Rutten en Visser het woord. Aansluitend gaan raadsleden Van der Werf en Van de Wetering in op de inhoud van de profielschets.

Raadslid RUTTEN vertelt dat het medio februari voor de raad wel even schakelen was toen het bericht van het vertrek van de heer Uitdehaag hen bereikte. Al op 20 februari vond een eerste digitaal overleg plaats met de CvdK. Duidelijk was dat er snel gewerkt moest worden. Ze kozen daarop wie de vertrouwenscommissie gingen vormen, en huurden een onafhankelijk bureau in voor begeleiding bij het opstellen van de profielschets. Uit 2 offertes werd bureau Necker van Naem geselecteerd. Met hen is na 2 bijeenkomsten de tekst geformuleerd. Bewust is gekozen de burgers erbij te betrekken via een enquête.
Raadslid VISSER vertelt over de inwonersconsultatie. Texel heeft iets minder dan 14.000 inwoners. Deze mensen hebben een nieuwe burgemeester nodig, dus is hen gevraagd waaraan een goede burgemeester in hun ogen moet voldoen. De enquête bestond uit 7 kenmerken, 10 stellingen en een aantal open vragen. Deze was zowel online als op papier op een aantal openbare plekken verkrijgbaar en werd tevens in de lokale krant afgedrukt. Op allerlei manieren is er aandacht voor gevraagd, ook op social media. Tevens gingen raadsleden naar de mensen toe, zoals naar dorpshuizen, OSG en markt, om ze op te roepen de enquête in te vullen, of dat zelfs ter plekke te doen. Voor een objectief resultaat zou minstens 1% van de inwoners moeten reageren. Dat wordt niet altijd gehaald. De raad is daarom blij met ruim 600 ingevulde enquêtes, dat is bijna 3%. De conclusies zijn verwerkt in de profielschets, en karakteristieke antwoorden zijn als quote toegevoegd. De profielschets is er zo écht een geworden van de Texelaars.
Raadslid VAN DER WERF citeert vanuit het slotstukje uit de profielschets: "Onze nieuwe burgemeester is niet de eerste de beste. Aan je opstelling en aan je toewijding is duidelijk dat je echt de verbinding aangaat met het eiland en de eilanders. Wat ons betreft blijf je daarom langer dan één termijn. Je bent er voor de inwoners van Texel. Je kent de weg binnen bestuurlijke netwerken en gebruikt je connecties op het vasteland om onze belangen stevig neer te zetten en resultaat te boeken. Raadslid VAN DE WETERING sluit aan met de laatste zinnen: "Gedrevenheid en energie voor Texel; dat vinden we
belangrijk. En ga er maar vanuit dat we een beroep doen op je veelzijdigheid. Het gaat je dan ook helpen als je snel kunt schakelen, want ben je het ene moment in gesprek om een minister te overtuigen, een uur later zit je met gebak op schoot bij een 60-jarig bruidspaar. Op mooie en op moeilijke momenten ben je een samenbindende factor en sta je klaar voor wat voelt als jouw Texel". *De VOORZITTER wijst erop elkaar formeel aan te spreken, en altijd via de voorzitter het woord te voeren.*

Commissaris VAN DIJK denkt dat het aardig gelukt is zijn oproep van 20 februari na te volgen, om vooral de eigenheid van Texel te benadrukken. Hoewel hij nog wel een paar vragen heeft, geeft hij complimenten voor de heldere en duidelijke, niet te lange tekst, die knap in een paar bladzijden de kern aangeeft van wat Texel zoekt. Ook een compliment dat zoveel mensen konden worden opgeroepen de enquête in te vullen. Hij ziet de trots dat straks het koningspaar komt, maar ook de trots waarom het op het eiland goed is te wonen en werken, en tevens ook oud te kunnen worden. Texel is

inderdaad Nederland in het klein, waar je gezamenlijk de schouders eronder zet, bevestigt hij.

Vragen CvdK

Graag hoort de CvdK wel enige verduidelijking van de stelling dat een burgemeester op Texel *altijd* burgemeester is. Een burgemeester is ook een mens, dus er zijn wel grenzen aan wat u kunt verlangen, geeft hij aan. Hoe ziet de raad dat? Een burgemeester kan immers ook bouwen op een kundig college.

Vervolgens vraagt hij hoe de raad denkt over belangenbehartiging. Moet een nieuwe burgemeester al bekend zijn met het eiland, of mag het ook iemand zijn die die band nog moet opbouwen?

Dat samenwerkingsverbanden complex liggen, neemt de heer Van Dijk wel aan. Bij de Wadden is Texel de grootste, maar in de Kop van Noord-Holland de kleinste gemeente. Misschien kan de raad iets meer zeggen over de rol van de burgemeester daarin. Welk mandaat geeft u de burgemeester mee? Zijn ervaring is dat Texel altijd zéér aanwezig is, zij het in positieve zin, maar besef dat dit wel veel vraagt van een burgemeester.

Wellicht kan de raad ook iets zeggen over de gewenste ervaring. U wilt een burgemeester die langer dan 1 termijn wil blijven. Kan dat ook een zij-instromer zijn, die bijv. nog niet lang in het openbaar bestuur werkzaam is?

En hoe zou de gemeenteraad de bestuurscultuur willen omschrijven? Hoe gaat u met elkaar om? Gaat het altijd zo aardig als nu het geval is?

De CvdK is blij dat het thema ‘openbare orde en veiligheid’ belangrijk gevonden wordt.

Het valt hem op dat als thema ‘integriteit’ eigenlijk niet genoemd wordt, want dit is een mooi en belangrijk begrip, wat helaas in de politiek vaak wel anders wordt gebruikt. Wat de profielschets zegt over de complexiteit van situaties en gevoeligheid van dossiers, heeft daar wel wat mee te maken. De CvdK zou graag duiden hoe je omgaat met die situaties. Je mag dan juist eisen dat een burgemeester standvastig kan zijn, meent hij.

De VOORZITTER geeft het woord aan de raad, want beantwoording van deze vragen kan helpen bij het duiden en aanscherpen van de tekst.

Reacties raad

Raadslid RAN reageert op 3 punten:
Moet de nieuwe burgemeester al bekend zijn met het eiland? Antwoord: Natuurlijk is er gelegenheid die band op te bouwen. Het gaat immers om de beste kandidaat. Hetzelfde geldt voor zij-instromers.
Ben je op Texel ‘altijd’ burgemeester? Antwoord: We zijn een kleine gemeenschap. Je komt elkaar bij wijze van spreken vaker tegen in de supermarkt dan in het gemeentehuis. Over de bestuurscultuur zegt hij dat het hier heel open is. Men durft elkaar aan te spreken. En we werken daar ook nog steeds aan. Een voorbeeld is dat we als oppositiepartij niet schromen over een motie te praten met iemand van de coalitie.

Raadslid VAN DE WETERING reageert over integriteit en gevoeligheid van dossiers:
Soms hebben dossiers een diepere laag. Hopelijk is er iemand te vinden die net als de heer Uitdehaag binnen 3 maanden de familie- en andere verbanden doorziet, en begrip heeft voor dat we het hier ‘op onze eigen manier’ willen doen. Om erbij te horen en je thuis te voelen is het belangrijk ‘gewoon jezelf te zijn’. Die kwaliteit ziet ze graag, maar met de nuance dat een burgemeester op het juiste moment er wel als burgemeester moet staan.

Raadslid RUTTEN haakt in op de reactie van de heer Ran: het is een kleine gemeenschap, je wordt herkend, en je moet ermee om kunnen gaan dat iedereen je wil benaderen. Een kandidaat moet heel bewust kiezen voor Texel, want we verwachten wel dat hij/zij de ambassadeurs-functie goed vervult. Over zij-instromers en een band opbouwen, geeft hij mee dat ze juist iemand met brede ervaring zien. Een soort 'schaap met 5 poten', die veel verschillende kwaliteiten in huis moet hebben. Zo kijken ze naar alle kandidaten.

Raadslid VISSER wil een belangrijke nuance aanbrengen over het *altijd* burgemeester zijn. Je wordt wel overal herkend, maar dat geldt ook voor vele andere Texelaars in allerlei beroepen, maar die worden daar niet altijd op aangesproken. Van groter belang vindt ze dat de burgemeester ziet dat we als gemeente zelfstandig willen blijven. Hij/zij zorgt ervoor erbij te zijn als van hogerhand besluiten worden genomen, om mee te praten over de gevolgen voor het eiland, en mee te bepalen hoe men daar rekening mee moet houden.

Als het gaat om complexiteit, raadt raadslid SOYER aan te kijken naar de TV-serie 'De Jurk' op NPO. Het gevoel van 'ons kent ons', daar moet een burgemeester goed in mee kunnen denken. Hij/zij moet ons tevens een spiegel voorhouden, en ons Texelaars aan de regels houden, want de grenzen zullen vaak worden opgezocht.

Raadslid HOOGERHEIDE weet dat de CvdK al vaak op Texel is geweest, en hoopt dat die weer een nieuwe bootkaart wil kopen, want hij is altijd van harte welkom. De heer Hoogerheide meent dat hijzelf één van de oudste raadsleden in de provincie is. Tot slot zegt hij een 3D-printer te willen hebben, waarmee een 2e Michiel Uitdehaag is te printen.

Reacties CvdK

Commissaris VAN DIJK antwoordt de heer Soyer dat hij 'De Jurk' al heeft gekeken, en nu in Kaap Skil de prachtige expositie ook in het echt heeft gezien. Hij bewondert het enthousiasme van de mensen en hoorde dat het museum al veel extra bezoekers trekt. Het is goed wat de heer Soyer aangaf hoe het zit met een spiegel voorhouden en zich aan de regels houden. Het is wel altijd belangrijk jezelf te blijven en jezelf te ontwikkelen zoals je zou willen zijn. Natuurlijk is het spannend met een nieuwe burgemeester aan de slag te gaan, en om die ruimte te bieden, en gevoel te krijgen wat bij Texel past. Daar heeft de CvdK begrip voor. Hij dankt allen voor de antwoorden. Zo'n 'schaap met 5 poten' zal niet vaak geboren worden, maar de uitdrukking past goed bij het eiland, vindt hij.
Met deze profielschets denkt de Commissaris dat Texel een goede start kan maken in de zoektocht naar een geschikte kandidaat.

2e ronde

Raadslid VISSER wil toch nog meegeven dat, hoewel in de profielschets staat, dat de zomer geen vakantie is voor de burgemeester, er ook 3 wethouders zijn. Ze willen daarmee dus niet zeggen dat een burgemeester nooit in de zomer op vakantie kan.
Dit bevestigt de collegiale bestuursstructuur, vult burgemeester UITDEHAAG aan.

Tot slot

De VOORZITTER constateert dat de profielschets hiermee voldoende besproken is.

Raadslid RAN zal het profielschets-document - nadat het officieel is vastgesteld - ceremonieel aan de CvdK aanbieden. Vanaf dat moment geldt ook bekrachtiging van de samenstelling van de vertrouwenscommissie, intrekking van de verordening vertrouwenscommissie 2015 en vaststelling van de verordening 2023.
Als adviseur van de vertrouwenscommissie wordt wethouder Van de Belt benoemd.

besluit **De raad besluit unaniem de profielschets voor de nieuwe burgemeester van Texel vast te stellen, de vertrouwenscommissie te benoemen, verordening**

vertrouwenscommissie 2015 in te trekken, en verordening vertrouwenscommissie2023 vast te stellen.

Raadslid RAN blikt nog even terug op het intensieve traject sinds het eerste contact met Commissaris Van Dijk. In de afgelopen 8 jaar bleek toch best veel veranderd te zijn. Na het eerste concept van de nieuwe profielschets -met foto's- zijn nog vele mails heen en weer gegaan. De raad is erg blij met de mooie reacties en complimenten van inwoners.
Het in groen-zwart lint gestrikte document overhandigt hij hierna aan de heer Van Dijk.
Commissaris van de Koning de heer VAN DIJK neemt de profielschets in ontvangst met de woorden "het is een prachtige profielschets, daar kunnen jullie trots op zijn".
Hij dankt voor de gastvrije ontvangst, en ziet uit naar het proces. Hij hoopt dat veel kandidaten op de vacature zullen reageren. Verder wenst hij Texel en de andere Waddeneilanden een prachtig streekbezoek van het Koninklijk paar op 9 en 10 mei 2023.

De VOORZITTER dankt de CvdK en Kabinetchef voor het snelle opstarten van het proces.
Van 1 juni tot 20 december 2023 zal er een waarnemend burgemeester komen.
Op 20 december 2023 benoemt de gemeenteraad de nieuwe burgemeester.

5. Sluiting

1 De VOORZITTER dankt allen voor de inbreng en nodigt ieder uit nog even na te praten in de kantine. Hij sluit de raadsvergadering om 18.50 uur.

Afkortingen

CvdK = Commissaris van de Koning

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 mei 2023,

De griffier, De voorzitter,